

ÚTMUTATÓ

SZAKMAI GYAKORLATOKHOZ

TANÍTÓ SZAKOS HALLGATÓK, ISKOLAI SZAKVEZETŐK, GYAKORLATVEZETŐ EGYETEMI OKTATÓK SZÁMÁRA

tanegység:

Fókuszban a tanítás (tanító)

(kis)csoportos *rész* - pedagógiai/didaktikai megfigyelés, vezeti az egyetem pedagógia szakos oktatója

egyéni *rész* - 10 óra // 1 hetes gyakorló iskolai megfigyelő munka, vezeti: szakvezető

Reflektálás 1. - Fókuszban a tanítás (tanító)

csoportos - mikrotanítások és elemzésük, értékelésük; hallgatónknak a tanítás tervezése, szervezése, lebonyolítása mellett meg kell tanulniuk az önreflexiót is; ennek a félévnek kiemelt feladata a reflektív gondolkodás kialakítása, az önreflexió gyakorlása; vezeti: főiskolai oktató

4. félév

készült: a TÁMOP-4.1.2.B.2 „Együttműködés az észak-magyarországi pedagógusképzés megújításáért” című projekt K/5 modulja keretében. Eszterházy Károly Főiskola, 2014

Frissítve: 2017. EKE SCC Sontráné dr. Bartus Franciska

1. ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

- A szakmai gyakorlatok működtetésének kari felelőse a munkáját a gyakorlóléhelyek intézményi vezetőivel szoros munkakapcsolatban végzi.
- A hallgatók *egyéni* szakmai gyakorlatát *egy iskolai szakvezető* (gyakorlóléhelyi tanító), a *csoportos* gyakorlatot egy gyakorlatvezető egyetemi oktató vezeti, a következőkben szükség esetén mindkét felet összefoglaló szóval gyakorlatvezetőnek (gyakorlatvezetőknek) nevezzük.
- A tantárgy komplexitásának következtében (egyéni és csoportos egysége is van), a *gyakorlatvezető egyetemi oktató egyúttal a tantárgyi oktatási tevékenység egyszemélyi felelőse is.*

- A *hallgató* szakmai gyakorlatához szükséges előírásokat – közöttük a szakmai gyakorlatok útmutatóit Campus mellékleteikkel – az EKE SCC honlapján tanulmányozhatja, onnan kinyomtathatja.

- A *hallgatónak* a dokumentumok határidőben történő benyújtása, mennyiségi és minőségi szempontból való feldolgozása a kurzus eredményes befejezéséhez és a 5. félév Tanítási gyakorlat 1. Fókuszban a tanítás című kurzus felvételéhez szükséges.

- Eljárás *levelező tagozaton*:

a) a levelező tagozaton a tantárgy összóraszámja és a teljesítendő feladatok megegyeznek a nappali tagozatával

b) a levelező tagozatos hallgatókkal dolgozó gyakorlatvezetők feladatai megegyeznek a nappali képzésben résztvevőkével.

Az alábbiakban található a tanító szak szakmai gyakorlatának egyszerűsített tantervi modulja, kiemelve az adott félév (így jól láthatók, értelmezhetők a szakmai tantárgyak egymásra épülései és különbségei):

TANÍTÓ SZAK SZAKMAI GYAKORLATA											
tantárgyak	félévek								kredit	számonkérés	
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.			
Tájékozódás az óvodában, iskolában (kiscsoportos)	15 ó/félév									0 (krit. köv.)	min. ai
Pszichológiai megfigyelés - Fókuszban az osztály (kiscsoportos+egyéni)		45 ó/félév (kiscs.) 1 hét-10 ó/félév gyak.isk. (egyéni)								0 (krit. köv.)	min. ai
Pedagógiai megfigyelés 1. - Fókuszban a tanuló (kiscsoportos+egyéni)			45 ó/félév (kiscs.) 1 hét-10 ó/fév. gyak.isk. (egyéni)							0 (krit. köv.)	min. ai
Pedagógiai megfigyelés 2. - Fókuszban a tanítás (kiscsoportos+egyéni)				45 ó/félév (kiscs.) 1 hét-10 ó-						0 (krit. köv.)	min. ai
Reflektálás 1. - Fókuszban a pedagógus (kiscsoportos)				45 ó/félév mikro-tanítás						3	gyj

Tanítási gyakorlat 1. - Fókuszban a tanítás (ÁK, kiscsoportos/egyéni)					60 óra/félév*				6	gyj
Reflektálás 2. - Fókuszban a pedagógus (kiscsoportos)						45 ó/félév			3	gyj
Tanítási gyakorlat 2. - Fókuszban a tanítás (ÁK, kiscsoportos/egyéni)						6 0 óra/félév			6	gyj
Nyári nevelési gyakorlat (egyéni)						*			0 (krit. köv.)	min. ai
Tanévkezdési gyakorlat (ÁK, egyéni)							64 ó/félév		4	gyj
Tanítási gyakorlat 3. - Fókuszban a tanítás (VMT, kiscsoportos/egyéni)							36 ó/félév ***		3	gyj
Intézményen kívüli szakmai gyakorlat								összesen 250 ó	13	gyj
Zárótanítás								1 ó tanítás	1	gyj
Tanítói önreflexió								15 ó/félév (blokk)	1	min. ai
Összesen	0	0	0	3	6	9	7	15	40	

* Legalább 15 óra tanítás; ének, magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, rajz és vizuális kultúra, technika-életvitel, testnevelés

**A nyári nevelési gyakorlatot (1 alkalommal, 1 hét = 40ó) legkésőbb a hatodik félévet követő nyáron kell teljesíteni.

*** 10 óra tanítás a VMT-s tantárgyból

**** Zárótanítás: legkésőbb a 8. félévben kell teljesíteni

A szakra érvényes teljes tanegység rendszer (és benne a más tantárgyak viszonylatában is értelmezhető szakmai gyakorlat modulja), a Campus honlapján, megtalálható a szakmai gyakorlati útmutató is a melléklettel együtt, illetve az összefüggésekben is tanulmányozható teljes tanegységleírás-gyűjtemény a NEPTUN rendszerben is elérhető:

Segítségként alább közöljük a tantárgy tanegységleírását:

TANEGYSÉGLEÍRÁS AKTUALIZÁLÁSA (TANÍTÁSI PROGRAM)

2016-17. tanév, 2. félév

készítette: Sontráné dr.Bartus Franciska

A tantárgy neve: Pedagógiai megfigyelés 2. - Fókuszban a tanítás (kiscsoportos/egyéni)	Kódja: NBC_TA177G0 LBC_TA177G0	Kreditszáma: 0
A tanóra típusa (ea./szem./gyak./konz.) és száma: gyakorlat (egyéni/10 ó/ és kiscsoportos /45 ó/) és száma: 55 /félév		
Az értékelés módja (kollokvium/gyakorlati jegy/egyéb): minősített aláírás		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4. félév		
Meghirdetés gyakorisága:		

Oktatás nyelv (ha nem magyar):

Előtanulmányi feltételek (ha vannak): Pedagógiai megfigyelés 1. - Fókuszban a tanuló (kiscsoportos/egyéni)

Tantárgyleírás

Oktatási cél: A tanórák és a tanórán kívüli tevékenységek didaktikai szempontú megfigyelése

Kialakítandó / fejlesztendő kompetenciák:

- Meg tudja nevezni a tanítási folyamat mozzanatait.
- Jártasságot szerez a tanítási órán alkalmazható módszerek értékelésében.
- Ismeri a tanórán kívüli tevékenységek formáit.

Az oktatás tartalma és tervezett ütemezése:

A látott tanóra/foglalkozás összevetése a tanult didaktikai szempontokkal.

Célok, feladatok megvalósítása, komplexitása:

- Az óra célja és tartalma
- Az óra felépítése és szervezése
- Az órán alkalmazott módszerek
- A tanulók munkája és magatartása
- A nevelő munkája, egyénisége, magatartása
- Az óra eredményessége

Motiváció módjai.

Tanulásiirányítási formák.

Oktatásszervezés: a beosztás szerint

A kurzus teljesítésének a feltételei:

- **megszerzett ismeretek értékelési módja:** A hallgató a benyújtott szakmai gyakorlati dokumentációja alapján mért teljesítménye szerint kapja meg a záró minősítést
- **évközi tanulmányi követelmények:**
- **szóbeli vizsga tételsora (ha van):**

Kötelező irodalom:

1. NAT 2012
2. Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára (51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 1. sz. melléklet
3. A gyakorlólé hely iskolai pedagógiai programja
4. Hunyady Györgyné-M. Nádas Mária: Pedagógiai tervezés. Comenius Bt., Pécs, 2000. 65-140. p.

Ajánlott irodalom:

1. Kagan: Kooperatív tanulás. Önkonet Kft. Bp. 2001.
2. Kron, Friedrich W.: Pedagógia. Budapest, Osiris, 1997.

A kurzust teljesítését segítő (kötelező / ajánlott) digitális tananyagok:

Szakfelelős:

Tantárgy felelőse:

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Sontráné dr. Bartus Franciska

Az oktató fogadóórájának időpontja, helye és a bejelentkezés módja: csütörtök 7.8. óra

Az oktató által előnyben részesített elérhetőség: sontrane.franciska@uni-eszterhazy.hu

A csoportos online kommunikáció módja és helye:

TANEGYSÉGLEÍRÁS AKTUALIZÁLÁSA (TANÍTÁSI PROGRAM)

2016-17. tanév, 2. félév

készítette: Sontráné dr. Bartus Franciska

Tantárgy neve: Reflektálás 1. - Fókuszban a pedagógus (kiscsoportos)	Kódja: NBC_TA178G3	Kreditszáma: 3
A tanóra típusa (ea./szem./gyak./konz.) és száma: gyakorlat, 45 ó/félév mikrotanítás		
Az értékelés módja (kollokvium/gyakorlati jegy/egyéb): gyakorlati jegy		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4. félév		
Meghirdetés gyakorisága:		
Oktatás nyelv (ha nem magyar):		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): Pedagógiai megfigyelés 1. - Fókuszban a tanuló (kiscsoportos/egyéni)		
Tantárgyleírás		
<p>Oktatási cél: a hallgatók a tanítás tervezése, szervezése, lebonyolítása mellett tanulják meg az önreflexiót; a félév kiemelt célja a reflektív gondolkodás kialakítása.</p> <p>Kialakítandó / fejlesztendő kompetenciák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Képes az önreflexió alkalmazására. – Ismeri és tudja alkalmazni a tantárgyakhoz kapcsolódó szakkifejezéseket. – Tudatosan figyeli és alakítja saját személyiségét. <p>Az oktatás tartalma és tervezett ütemezése:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a kijelölt tanítási óra előkészítése, tervezése – a tantárgyakból (magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, ének, rajz és vizuális kultúra, technika-életvitel, testnevelés) a tanítási óra megtartása; – tanítási órákon történetek pedagógiai-pszichológiai, tantárgy-pedagógiai elemzése, az önreflexió 		

<p>Oktatásszervezés:</p> <p>A kurzus teljesítésének a feltételei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • megszerzett ismeretek értékelési módja: A hallgató a benyújtott szakmai gyakorlati dokumentációja alapján mért teljesítménye szerint kapja meg a záró gyakorlati osztályzatot. • évközi tanulmányi követelmények: • szóbeli vizsga tételsora (ha van):
<p>Kötelező irodalom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. NAT 2012 6. Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára (51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 1. sz. melléklet 7. Dr. Bagdy Emőke: A pedagógus hivatásszemélyisége. KLTE Egyetemi kiadó, Debrecen 1997. 8. Csányi Yvonne - Perlusz Andrea: Integrált nevelés - inkluzív iskola. In Báthory Z. – Falus I. (szerk.): Tanulmányok a neveléstudomány köréből. Osiris, 2001 <p>Ajánlott irodalom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hunyady Györgyné-M. Nadas Mária: Pedagógiai tervezés. Comenius Bt., Pécs, 2000. 65-140. p. 2. Kagan: Kooperatív tanulás. Önkonet Kft. Bp. 2001. <p>A kurzust teljesítését segítő (kötelező / ajánlott) digitális tananyagok:</p>
<p>Szakfelelős:</p>
<p>Tantárgy felelőse:</p>
<p>Tantárgy oktatásába bevont oktató: Sontráné dr. Bartus Franciska</p>
<p>Az oktató fogadóórájának időpontja, helye és a bejelentkezés módja:</p>
<p>Az oktató által előnyben részesített elérhetőség:30-4349066</p>
<p>A csoportos online kommunikáció módja és helye:</p>

2. A GYAKORLAT RENDJE

A *gyakorlat szervezése* nappali és levelező tagozaton Campusonként különbözőképpen történik. Ezekről az illetékes Campusok döntenek és az Útmutató kari mellékletében vagy más módon informálják a hallgatókat.

A tantárgy kiscsoportos gyakorlati részét *gyakorlatvezető egyetemi oktató*, az egyéni részt *szakvezető* irányítja.

A szakmai gyakorlatokra vonatkozó részletes információk (időrendi beosztás, helyszínek, a kiscsoportos és az egyéni megfigyelés tartalmi szempontjai,

kötelezettségei; az iskola házirendje és viselkedési normái) legkésőbb a kurzus előkészítő óráján elhangzanak. A teendőket *a gyakorlatvezető egyetemi oktató* - aki ebben a félévben a *gyakorlat átfogó vezetője* - az előkészítő órán beszéli meg a hallgatókkal; felelősként a záró minősítést is ő írja be a NEPTUN-rendszerbe.

3. A HALLGATÓK TEENDŐI, KÖTELEZETTSÉGEI

- A gyakorlat megkezdése előtt 2 nappal jelentkezzen a hallgató a szakvezetőnél, aki segít a beosztás megszervezésében.
- A hallgató a benyújtott szakmai gyakorlati dokumentációja alapján mért teljesítménye szerint kapja meg a záró gyakorlati osztályzatot.
- A gyakorlatokon kötelező a megjelenés az előkészítő órán közölt időpontoknak megfelelően. A jelenlétet a felelős gyakorlatvezető ellenőrzi és dokumentálja. Igazolatlan mulasztás a gyakorlatból történő kizárást eredményez. Késés esetén csak a következő iskolai időegységen (órán, foglalkozáson) vehet részt.
- A gyakorlat pótlására szervezeten, az oktató vezetésével kerül sor *egy alkalommal*.
- Amennyiben a hallgató nem teljesíti a kurzus követelményeit, nem veheti fel a következő félévben a rá épülő *Tanítási gyakorlat 1., Fókuszban a tanítás* című kurzust.
- **A gyakorlaton a hallgató megjelenése, öltözködése, viselkedése feleljen meg az intézmények házirendjének.** Ezt az elvárást a gyakorlatvezető főiskolai oktató az előkészítésen ismerteti, a szakvezető (egyéni) és a gyakorlatvezető egyetemi oktató (csoportos) a szakmai gyakorlati óratömb megkezdése előtt ellenőrzi. *Amennyiben a hallgató megjelenése és viselkedése nem az előírásoknak megfelelő, a gyakorlati napon nem vehet részt.*
- A megfigyelés alatt maradjon háttérben, ne zavarja a foglalkozást, a tanórát!
- A tantárgyi teendők a Campus által meghatározott dokumentumait sorra rendre dolgozza fel és a megszabott eljárásrend szerint nyújtsa be értékelésre.
- A *levelezős hallgatók* kötelezettségei mindenben megegyeznek a nappali tagozatos hallgatókéval. A szervezésbeli tudnivalókat a karok közlik.

4. A GYAKORLATVEZETŐK FELADATAI

- A tanegység gyakorlatvezető oktatója (továbbiakban: gyakorlatvezető), a Campus és a gyakorlóléhsely intézményi előírásainak megfelelően és szükség szerint más gyakorlatvezetőkkel is egyeztetve szervező részese a csoportra vonatkozó (12 fő hallgatói létszám fölött csoportokra bontott) konkrét beosztás (időpontok, osztályok és tantárgyak, egyéb helyszínek és teendők) kari elkészítésének.

- A tantárgy a gyakorlatvezető egyetemi oktató szervezésében kezdő órával indul és összegző órával zárul.
- A *kezdő óra* tartalma: a) a tanegység tartalmainak, követelményeinek megismertetése, b) a hallgatói útmutató legjellemzőbb elemeinek megismertetése, c) a gyakorló iskola házirendjének és az ottani jelenléttel kapcsolatos elvárásoknak a megismertetése, d) feladatfeldolgozási és értékelési eljárásrend megbeszélése a hallgatókkal, e) a szakmai gyakorlatra vonatkozó konkrét beosztás (időpontok, helyszínek) ismertetése/átadása.
- Az *összegző óra* minimális tartalma: a) az egyes részteljesítmények összegzése, b) a tanegység záró minősítésének megbeszélése.
- A gyakorlatvezetők a *jelenlétről és a részteljesítményekről* folyamatos jegyzéket vezetnek.
- A tantárgy egészéért felelős gyakorlatvezető egyetemi oktató *összesítő adminisztrációt végez* (jelenlét, részeredmények), a záró minősítésről összesítő jegyzéket vezet és feladata a félév végi értékelés, valamint a Neptun-rendszerbe történő bejegyzés is (az útmutató mellékletében található a nyomtatható űrlapok).
- Az *igazoltn hiányzók számára* a gyakorlatvezető egyetemi oktató egy alkalommal pótlehetőséget biztosít (a szükséges intézményi egyeztetésekkel), erről a lehetőségről az érintett hallgatókat értesíti.
- A gyakorlatvezető ellenőrzi a hallgatók gyakorlati helyszíneknek megfelelő öltözetét, viselkedését, gyerekekkel való kapcsolatát.
- Ha a hallgató megjelenése és viselkedése a gyakorlat megkezdése előtt nem az előírásoknak megfelelő, a gyakorlati napon nem vehet részt, azaz a napi szakmai gyakorlatát el sem kezdheti.
- A gyakorlatvezető a félév során a hallgatók teljesítményeit folyamatosan értékeli, az eredményekről visszajelzést ad.

5. ÉRTÉKELÉSI RENDSZER

Tantárgy: Pedagógiai megfigyelés 2. Fókuszban a tanítás

Az értékelés módszere: A hallgató a benyújtott szakmai gyakorlati dokumentációja alapján mért teljesítménye szerint kapja meg a záró minősítést: kiválóan megfelelt, megfelelt, nem felelt meg.

Az értékelés módja: *minősített aláírás.* Szintjei: kiválóan megfelelt, megfelelt, nem felelt meg.

A minősítéseket a hallgató tananyag-feldolgozási munkájáról benyújtott dokumentációja alapján mért teljesítménye határozza meg az alábbiak szerint:

kiválóan megfelelt

- a benyújtott dokumentáció alapján mért teljesítménye min. 90%

megfelelt

- a benyújtott dokumentáció alapján mért teljesítménye 51–89%

nem felelt meg

- a benyújtott dokumentáció alapján mért teljesítménye nem haladja meg az 50 %-ot

Tantárgy: Reflektálás 1.- Fókuszban a tanítás

Az értékelés módszere: A hallgató a benyújtott szakmai gyakorlati dokumentációja alapján mért teljesítménye szerint kapja meg a záró gyakorlati osztályzatot.

Az értékelés módja: gyakorlati jegy

Osztályozási szintek:

0 – 50 % = 1;

51 – 60 % = 2;

61 – 75 % = 3;

76 – 89 % = 4;

90 – 100 % = 5